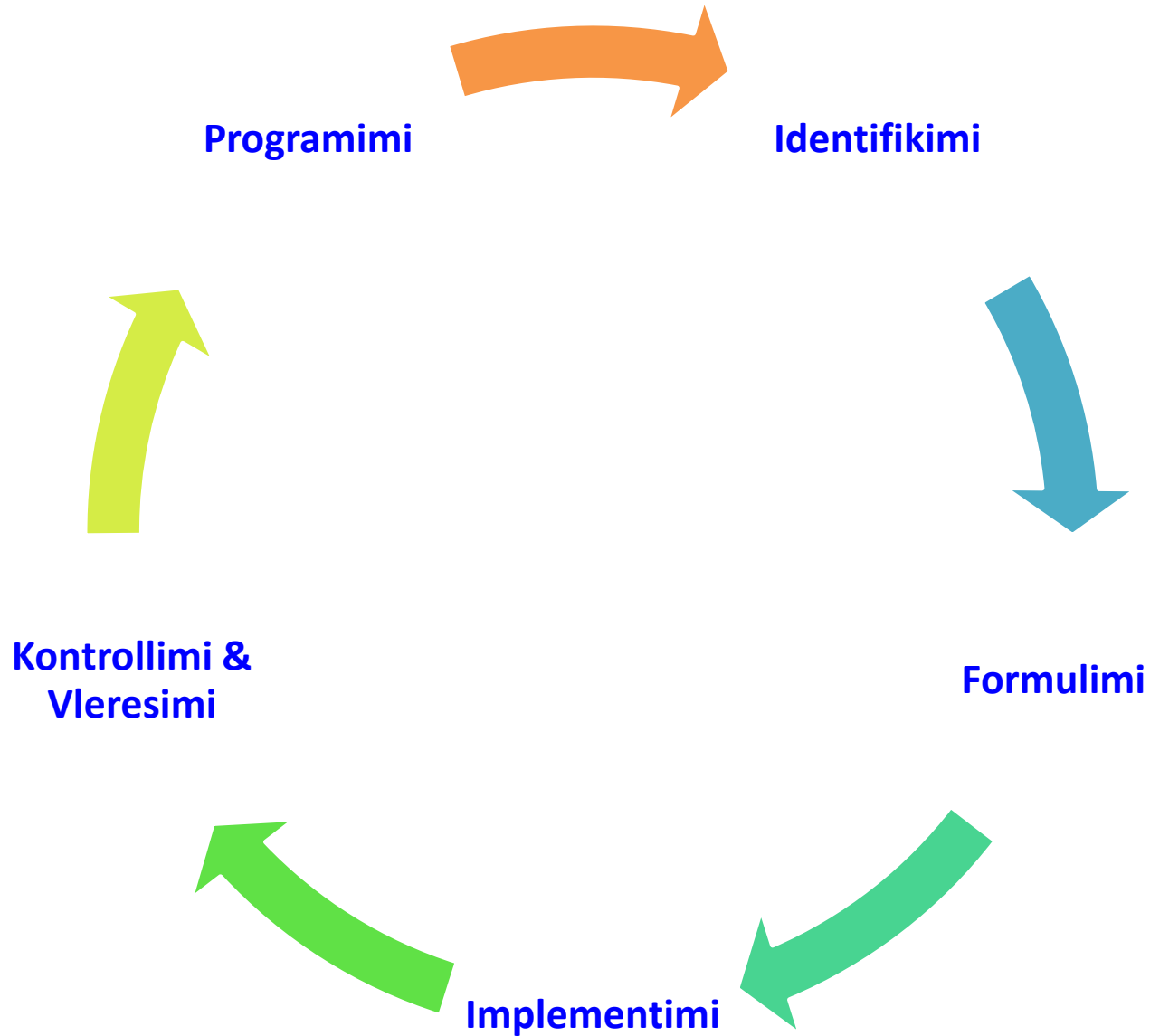

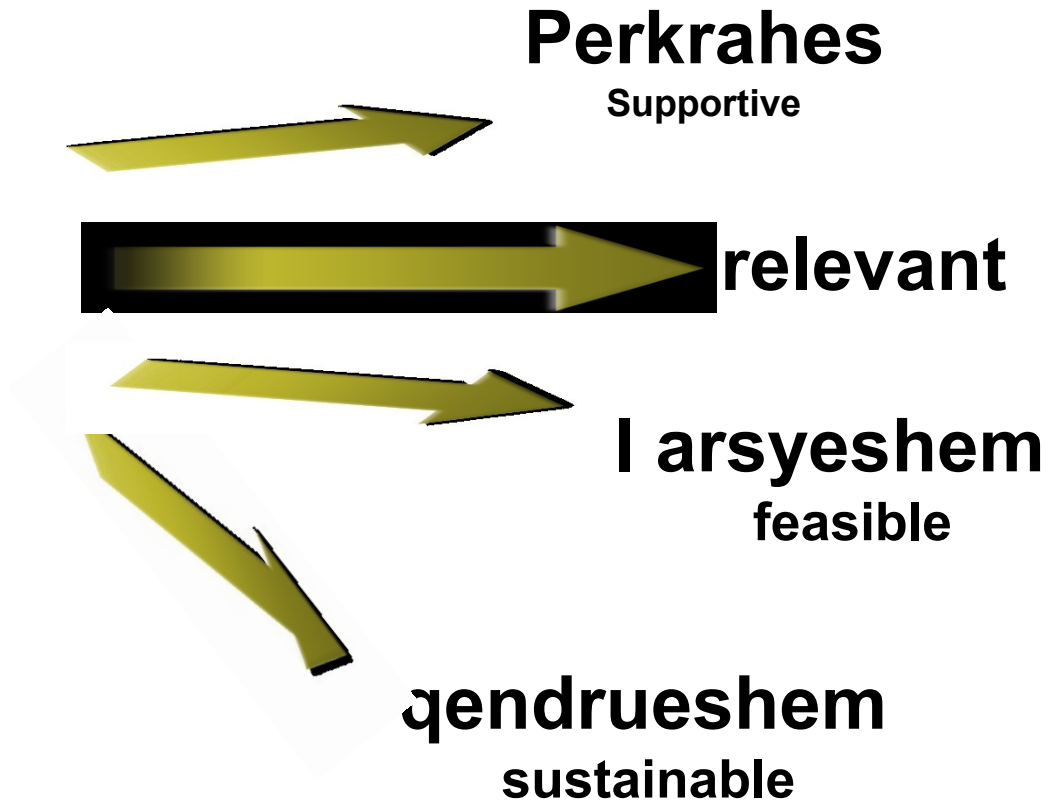
KORNIZA LOGJIKE

Cikli i Projektit

Menaxhimi i Ciklit te Projekteve

Projekti duhet te jete

eshte:

- nje **Proces analitik** dhe;
- nje **set i instrumenteve/mjeteve**.

Perdoret per te ndihmu/perkrahe planifikimin dhe menaxhimin e projektit.

Ajo sherben si nje “mjet ndihmes per te menduar” i cili mundeson qe informacionet te analizohen dhe organizohen ne menyre te strukturuar.

Qasjes se Kornizes logjike

Logical Framework
Approach
(LFA)

Eshte nje proces analitik (i cili involvon analizimin e paleve te interesit, problemeve, percaktimin e objektive dhe perzgjedhjen e strategjive)

Matrixit te kornizes logjike

Logical Framework
Matrix
(LFM)

(derisa kerkon analiza me te hollesishme te objektiveve, se se si ata do te arrihen/plotesohen dhe rreziqet potenciale)
Ata gjithashtu mundesojne produktin dokumentues te procesit analitik

Struktura tipike e Matrix-it te kornizes Logjike

Pershkrimi i Projektit	Indikatorët	Burimet e verifikueshme	Supozimet
Objektivi i Pergjithshem (Overall Objective) Kontributi i projektit ne politika t apo objektivat e programit (impakti)	Si do te matet OP (OO) perfshire cilesine, sasine dhe kohen	Si do te mblidhen informatat, kur dhe nga kush?	
Qellimi (purpose) Perfitimet kryesore per grupet e targetuara	Si do te matet qellimi perfshire cilesine, sasine dhe kohen	Si do te mblidhen informatat, kur dhe nga kush?	Nese do arrihet qellimi, cilat supozime duhet vertetuar per te arrite OP (OO)?
Rezultatet (Results) – Produktet ose sherbimet e prekshme qe te ofruara nga projekti	Si do te maten rezultatet perfshire cilesine, sasine dhe kohen	Si do te mblidhen informatat, kur dhe nga kush?	Nese do arrihen rezultatet, cilat supozime duhet vertetuar per te arrite qellimin?
Aktivitetet (Activities) – Detyrat qe duhet ndermarre per te sjelle rezultatet e deshiruara			Nese plotesohen aktivitetet, cilat supozime duhet vertetuar per te arrite rezultatet

Dy fazat kryesore te kornizes logjike

Faza analitike

Analiza e Paleve te Interesit

- Identifikimit dhe karakterizimit te paleve te interesit
- Vleresimit te kapacitetit te tyre

Analiza e Problemit

- Identifikimit te
 - problemeve kyce
 - kufizimeve
 - mundesive

Percaktimit te mardhenjeve shkak pasoje

Analizimi i Objektivave

- Zhvillimit te zgjidhjes nga problemet e identifikuara

- Identifikimit te mjeteve per ti dhene fund mardhenjeve

Analizimi i Strategjise

- Identifikimit te strategjive te ndryshme per te arrite zgjidhje
- Perzgjedhes se strategjise me te pershtatshme

Faza Planifikuese

= transkriptimin e rezultateve te analizave ne nje plan praktik, operacional gati per tu zbatuar

Zhvillimi i matrix-es se kornizes logjike

- Definimit te struktures se projektit
- Testimit te logjikes dhe rreziqeve
- Formulimit te indikatoreve mates te suksesit

Planifikimi/ caktimi i aktiviteteve

- Percaktimit te rendit dhe varesise se aktiviteteve
- Vleresimit te kohezgjatjes se tyre
- Caktimit te pergjegjesise

Planifikimi/Caktimi i resurseve

Nga planifikimi/caktimi i aktiviteteve, zhvillimi i orareve te inputeve dhe buxhetimi

Informacionet e perfshira ne matricen logjike gjate fazes se planifikimit

Pershkrimi i Projektit	Indikatorët	Burimet e verifikueshme	Supozimet
Objektivi i Pergjithshem (Overall Objective) ndikimi me I gjere zhvillues ne te cilin projekti kontribon – ne nivel nacional apo sektorial (qe mundeson lidhjen me politikat dhe/ose ne kontekst te programeve sektoriale	Masin nivelin deri ne te cilin kontributi ne OP (OO) eshte arritur. Perdoren gjate vleresimit. Megjithese, shpesh per projektin eshte e pamundeshme per te mbledhe kete informacion	Burimet e informacionit dhe metodat e perdorura per ti mbledhe dhe raportuar ato (perfshire kush/kur/sa shpesh	
Qellimi (purpose) – gjenerimi i rezultatit ne fund te projektit – ne menyre me specifike perfitimet e pritura per grupet e targetuara	Ndihmon ne pergjigjen e pyetjes se si e dijme nese qellimi eshte arritur? Duhet te perfshije detaje te nevojshme ne aspektin sasior, cilesor dhe te kohes.	Burimet e informacionit dhe metodat e perdorura per ti mbledhe dhe raportuar ato (perfshire kush/kur/sa shpesh	Supozimet (faktoret jashte kontrollit te menaxhimit te projektit) te cilat mund te ndikojne ne nderlidhjen e qellimit-objektivave
Rezultatet (Results) – Rezultatet direkte te prekshme (produktet ose sherbimet) te gjeneruara nga projekti dhe te cilat ne mase te madhe jane nen kontrollin e projektit	Ndihmon ne pergjigjen e pyetjes se si e dijme nese rezultatet jane arritur? Duhet te perfshije detaje te nevojshme ne aspektin sasior, cilesor dhe te kohes.	Burimet e informacionit dhe metodat e perdorura per ti mbledhe dhe raportuar ato (perfshire kush/kur/sa shpesh	Supozimet (faktoret jashte kontrollit te menaxhimit te projektit) te cilat mund te ndikojne ne nderlidhjen e rezultateve -qellimit
Aktivitetet (Activities) – Detyrat (programet e punes) qe duhet ndermarre per te sjelle rezultatet e planifikuara (opcionale brenda vete matrices)	(nganjehere nje permbledhje e resurseve/mjeteve pershkruhet ne kete hapsire)	(nganjehere nje permbledhje e resurseve/mjeteve pershkruhet ne kete hapsire)	Supozimet (faktoret jashte kontrollit te menaxhimit te projektit) te cilat mund te ndikojne ne nderlidhjen e aktiviteve- rezultateve

Kushtet e nevojshme dhe te mjaftueshme

- Arritja e qellimit **eshte e nevojshme por jo e mjaftueshme** per te arrite objektiven e pergjithshme;
- Prodhimi i rezultateve te projektit **eshte e nevojshme por mund te mos jete e mjaftueshme** per te arrite qellimin;
- Kryerja e aktiviteteve te projektit **duhet te jete e nevojshme dhe e mjaftueshme** per te arrit rezultatet;
- Inputet duhet te jene **te nevojshme dhe te mjaftueshme** per te zhvillu rezultatet

Kolona e pare (Logjika intervenuese)

Shkruarja e deklaratave objektive

Deklaratat objektive ne matricen e kornizes logjike duhet mbajtur **sa me te qarta dhe koncize qe eshte e mundur.**

Mund te jete i dobishem edhe standardizimi i menyres se pershkrimit te hierarkise se objektivave te projektit.

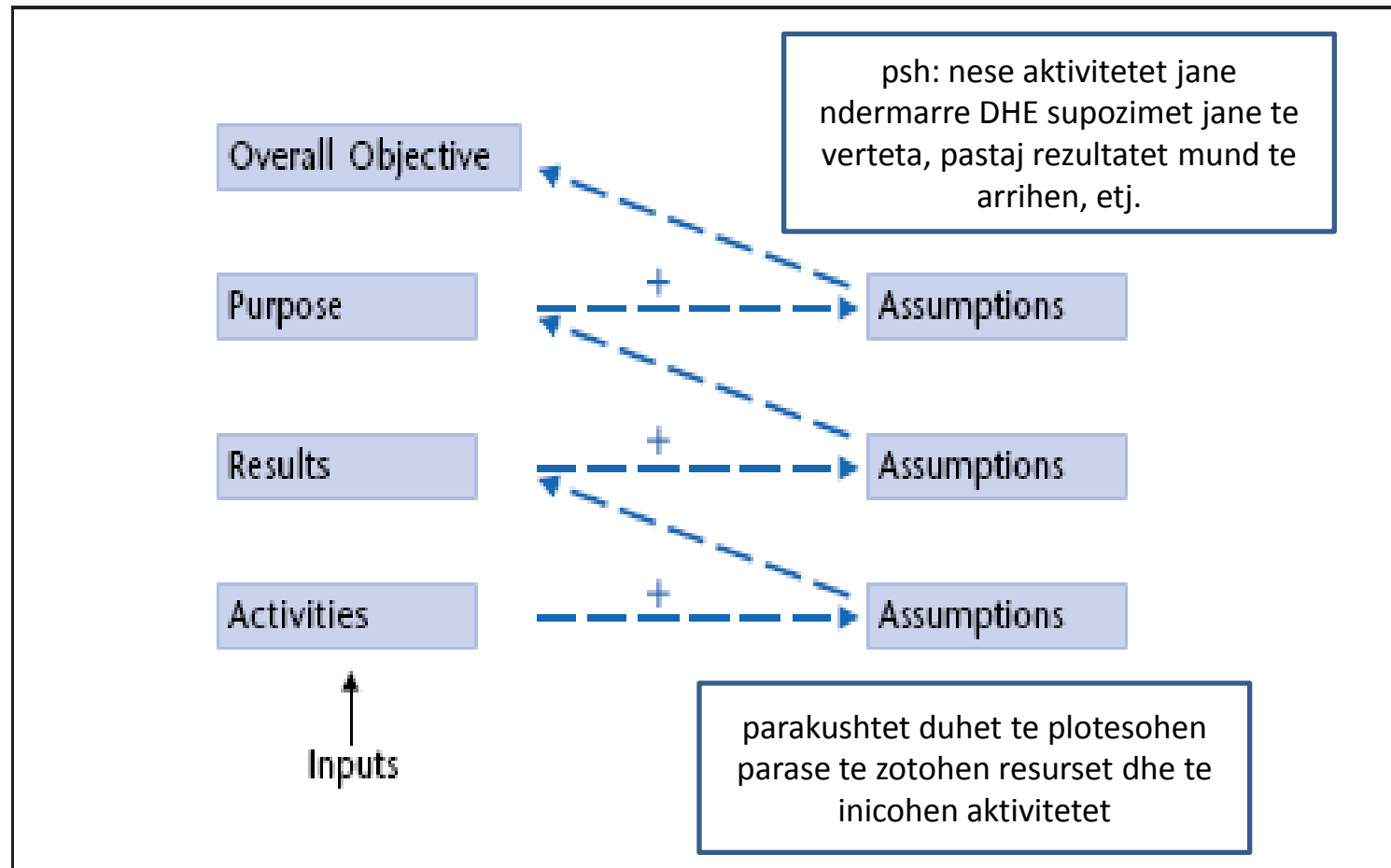
Një konventë e dobishme për të ndjekur në këtë drejtim është:

	has/have to be expressed in terms of
Pbjektivi i Pergjithshem	Ne kuptimin e “kontributit ne” <i>in terms of “to contribute to...”</i>
Qellimi	Ne kuptimin e perfitimit per grupin e targetuar duke rritut/permirsuar etc” <i>in terms of benefit to the target group being “increased/improved/etc”</i>
Rezultatet	Ne kuptimin e rezultateve te prekshme “te zhvilluara/prodhuara/gjeneruara etj” <i>in terms of a tangible result “delivered/produced/conducted/etc”</i>
Aktivitetet	Ne kohen e tashme duke filluar me nje folje aktive si psh: pergatit, dizajnoj, ndertoje, hulumtoje etj. <i>in the present tense starting with an active verb such as “prepare, design, construct, research”</i>

Faza Planifikuese

Kolona e Katert

Supozimet

Indikatorët objektivisht të verifikueshem

Objectively* Verifiable Indicators (OVI)

Pershkruajne objektivat e projektit ne terma operacionale te matshme (**cilesore, sasiore, kohes, te njohura si QQT**).

Ato duhet formuluar si pergjigje ndaj pyetjes:

“Si do e dijme nese ajo qe kemi planifikuar, tani eshte duke ndodhur apo duke u ekzekutuar? *Si do e verifikojme suksesin?* “

*Kuptimi i indikatorëve objektivisht të verifikueshem eshte se, **informacionet e mbledhura duhet te jene te njejta nese mbledhen nga njerez te ndryshem**

Indikatorët objektivistë të verifikueshëm

Objectively Verifiable Indicators (OVI)

Indikatorët objektivistë të verifikueshëm (IOV) duhet të jënë **te matshëm në mënyrë të vazhdueshme dhe brenda një kostoje të pranueshme**

IOV duhet definuar:

- gjatë fazes së formulimit
- Por ato shpesh kanë nevojë të specifikohen në hollësi më të mëdha gjatë implementimit.

IOV duhet per te qene te miredefinuara ata duhet gjithashtu te jene sipas **SMART**:

- **Specifike** per objektivin qe supozohet se permes saje do te matet;
- **Mateshme** (ne aspektin sasior apo cilesor);
- **Arritshme/e mundshme** brenda nje kosto te pranueshme;
- **Relevante** per informacionet e nevojshme te menaxhereve;
- **Time-bound** (limituar ne kohe) – ne menyre qe ta dijme se kur munde te presim qe objektiva/targeti te arrihet.

Burimet e Verifikueshme

Source of Verification (SOV)

Duhet konsideruar dhe specifikuar **ne te njejten kohe** me formulimin e indikatoreve.

Duhet te specifikojë:

- SI duhet mbledhur informacioni dhe/ose burimet e dokumentuara te disponueshme;
- KUSH duhet mbledhe/dhene informacionet;
- KUR/ne cfare periudhe kohore duhet ofruar

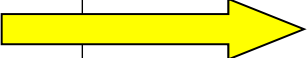
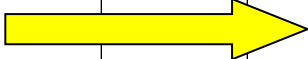
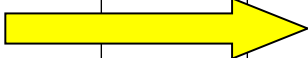
Qellimi kryesore eshte qe te ndertojme mbi sistemet dhe burimet ekzistuese (atje ku eshte e mundeshme dhe e pershtateshme) para se ne ti zhvillojme te rejat.

Faza e Planifikimit

Kolona e dyte dhe e trete

Indikatorët dhe burimet e verifikueshme

Lidhja ne mes te Kornizes logjike dhe terminologjise se Indikatorëve

Terminologjia objektive e Logframe		Terminologjia e indikatorëve
Objektivi i pergjithshem Overall Objective		Treguesit ndikues Impact indicators
Qellimi Purpose		Treguesit e rezultateve Outcome indicators
Rezultatet Result		Treguesit e outputeve Output indicators

Kompletimi i drafitit

Matrica e Logoframe

Shembull i elementeve kryesore

Pershkrimi i Projektit	Indikatorët	Burimet e verifikueshme	Supozimet
Objektivi i Pergjithshem (Overall Objective) te kontriboje ne permirsimin e shendetit familjar, posaqerishte nen 56 vjeq dhe te permirsoje ne pergjithesis eko sistemin e pergjithshem shendetesore pergjate lumenjeve	Incidenca e te lindurve me semundje te fituara nga uji, infeksionet e lëkurës dhe çrregullimet e gjakut te shkaktuara nga metalet e rënda, te reduktohen per 50 % deri me 2018 , ne menyre specifike në mesin e familjeve me te ardhura te uleta që jetojnë përgjatë lumit	Te dhenat e spitaleve dhe klinikave rajonale, perfshire te dhenat per lindjen e femijeve dhe gjendjen etyre shendetesore. Raportet e agjencise shteterore te ambientit	
Qellimi (purpose) – permirsimi i cilesise se ujrave te lumenjeve	Koncentrimi I perbersve kimik (Fb, Cd, Hg) dhe ujrat te zeza te pa perpunuara te reduktohen per 25%(krahasuar me nivelin e vitit 2015) dhe ne nivel me standardet e zhvilluara nacionale shendetesore te kontrollit te ndotjes deri ne fund te vitit 2018	Anketat javore per cilesine e ujit te zhvilluara se bashku me agjencine per mbrojtjen e ambientit dhe autoritetet pergjegjese per lumin dhe raportimet mujore te ministria per qeverisje lokale dhe ajo e ambientit	Kampanja per vetedijsimin e publikut e zhvilluar nga qeveria lokale ndikon pozitivisht ne praktikat e sanitarise dhe higjienes familjare Shoqatat e peshkatareve do jene efektive ne parandalimin e kolegeve te tyre ne peshkim
Rezultati 1(Results) – reduktim te vëllimit te ujit të shkarkuar dierekt në sistemin e lumit nga familjet dhe fabrika	-70% e ujit te prodhuar nga fabrikat dhe 80% e ujerave te zeza te prodhuara nga familjet trajtohet ne plantacione deri ne vitin 2017	Anketimi vjetor I familjeve dhe fabrikave te zhvilluara nga komunat 2015 - 2018	Rrjedha e lumit te mbahet mbi XX mega litra per sekond per se pagu 8 muaj te vitit
Rezultati 2(Results) – zhvillim i standardeve te trajtimit te ujerave te zeza dhe sbatim rigoroz I tyre	Ujrat e zeza nga 4 plantacione te trajtuara te jene brenda standardeve cilesore te EPA (me metale te renda dhe permbajtje te ujrave te zeza) ne vitin 2018	Auditimet e EPA	EPA eshte e suksesshme ne zvogelimin e shkarkimit te ujrave te zeza te fabrikave nga XX ne XX tone per vit

Ushtrim #4

Matrica e Logoframe